

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja,
nauke, kulture i sporta

PROGRAM
za polaganje stručnih ispita
u bibliotečkoj djelatnosti u Tuzlanskom kantonu

Tuzla, juni 2004. godine

PROGRAM STRUČNOG ISPITÁ ZA ZVANJE BIBLIOTEKAR

PROGRAM OČEĆ DJEĻA

1. OSNOVE DRŽAVNOG I PRAVNOG PORETKA BiH

- Ustav Bosne i Hercegovine,
- Ustav Federacije BiH,
- Ustav Tuzlanskog kantona.

1a. ZAKONSKA REGULATIVA IZ OBLASTI BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Zakonodavstvo o kulturi sa posebnim osvrtom na Zakon o bibliotečkoj djelatnosti,
 Zakon o ustanovama,
 Zakonski i drugi propisi o radu,
 Podzakonski akti iz bibliotečke djelatnosti.

Literatura:

1. Ustav Bosne i Hercegovine – *čl. 4. mirovnog sporazuma, Dayton, Ohajio, USA, 1-21.11.1995. godine.*
2. *Djeljivost sporazuma (brošura štampana u Tuzi uz pomoć USAID-a)*
3. Ustav Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 194, 1.3.97.)
4. Ustav Tuzlanskog kantona (Službene novine TK, broj: 797.13.99.) i (Službene novine TK, broj: 13.99. i 10.000.)
5. Uredba sa zakonskom snagom o ustanovanju (Sl. list R BiH, broj: 6.92)
6. Zakon o radu (Službene novine FBiH, br. 43/99, 32/00 i 29/03) i (Službene novine TK, br. 16.00).
7. Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji BiH (Službene novine FBiH, broj 13.98)
8. Zakon o kulturi (Službene novine TK, br. 8.98.)
9. Zakon o bibliotečkoj djelatnosti (Službene novine TK, br. 6.00.)
10. Standardi i normativi za bibliotečku djelatnost, Sarajevo, Zavod za kulturu BiH, 1991.
11. Pravilnik o osnovima za osnivanje i početak rada biblioteke (Službene novine TK, br. 3.01.)
12. Pravilnik o tehničko-značajnim mjerama za čuvanje bibliotečke građe (Službene novine TK, br. 3.01.)
13. Pravilnik o stručnim zvanjima, uslovima i načinu sticanja stručnih zvanja u bibliotečkoj djelatnosti (Službene novine TK, br. 3.01.)
14. Priručnik za polaganje stručnog upravnog ispita, Izdavač Federalno ministarstvo pravde, Sarajevo, 1998. godine.
15. Priručnik za polaganje stručnog ispita službenika u organizima uprave sa SNS, Izdavač Ministarstvo pravosuđa TK, 1999. godine,
16. Amandmani na Ustav Tuzlanskog kantona (Sl. novine TK, br. 14.02).

PROGRAM POSERNOG DIJEĻA

2. HISTORIJA PISMA, KNJIGE I BIBLIOTEKA

Postanak i opći razvoj pisma. Klinasto pismo, egipatsko pismo, fonetska pisma: grčko i latinsko.
 Paleografske karakteristike pisma u BiH (bosančica, latinica, ćirilica, arčibica, glagoljica, raši).

Knjige

Glinene pločice, svitak, kodeks i drugi oblici knjiga u starom vijeku.
 Papirus i pergament.
 Papir. Njegova pojava na zapadu.
 Rukopisna knjiga, njen razvoj i oprema
 Rukopisna knjiga u BiH. Iluminirani rukopisi, Islamski rukopisi.
 Pojava štampe. Gutenberg. Širenje štampe u evropskim zemljama. Inkunabule i inkunabulistika.
 Razvoj štamparske tehnike u 19. stoljeću. Novi oblici knjige.
 Pojava prvih štamparija u BiH. Stara i nješka knjiga u BiH.

Časopisi i novine

Pojava prvih časopisa u svijetu. Prvi časopis u BiH. Najvažniji časopisi i novine u BiH u 19. i 20. stoljeću.
 Novi oblici časopisa-elektronski časopisi.

Biblioteke

Najznačajnije biblioteke u starom vijeku (Mezopotamija, Grčka, Rim, Egipat, Bizant).
 Biblioteke u srednjem vijeku (samostanske, erkovne, univerzitetske).
 Islamske biblioteke u Srednjem vijeku.
 Biblioteke u doba humanizma i renesanse.
 Biblioteke reformacije i baroka.
 Najznačajnije znanstvene biblioteke. Nacionalne biblioteke u Evropi.
 Javne biblioteke u Americi, Evropi i na drugim kontinentima.
 Pojava i razvoj biblioteke u BiH. Prve čitaonice u BiH.
 Razvoj biblioteke u drugim južnoevropskim zemljama.
 Poznate biblioteke u BiH.

Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH

Pojava multimedijjskih biblioteka (digitalne, virtualne biblioteke).

Literatura:

1. Pisma riječ u Bosni i Hercegovini od najranijih vremena do 1918. Sarajevo, PRO "I eselin Macleka", 1982.
2. Stjepčević, Aleksandar, *Povijest knjige, Zagreb 1985.*
3. Hrenski, Vjekoslava, *Ogledi iz povijesti bosanskohercegovačke knjige, Društvo bibliotekara BiH, Sarajevo 1987. (Sveska 1)*
4. "Biblioteka" Bosna i Hercegovina. U: *Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb 1980., knj. 1 str. 654-656*
5. Dahl, Sverid, *Povijest knjige od antike do danas, Zagreb 1979.*
6. Prašalo, Tarfana, *Periodične publikacije-časopisi, Nastanak u svijetu i Jugoslaviji. Bibliotekarstvo, BiH Sarajevo 1991.*
7. Pačonić, Ljubinka, *Biblioteke i bibliotekarstvo 1918-1945, Sarajevo 1986.*
8. Pačonić, Ljubinka, *Biblioteke i bibliotekarstvo 1945-1975, Sarajevo 1977.*
9. Hadžiosmanović, Lamija, *Biblioteke u BiH 1878-1918, Sarajevo, 1980.*
10. Kračavac, Todor, *Bosanskohercegovački listovi u XIX vijeku, Sarajevo 1978.*
11. Menjiha, Minka, *Bosanski vjesnici, Sarajevo, FK-Kalena, 1976.*
12. Pajnović, Dorde, *Štamparije u BiH (1829-1951) Sarajevo, Srpski list 1952*
13. Krkević-karadžić, Harudin, *Štamparije u Bosni za turskog vremena 1527-1878, Sarajevo, Posolica, 11. (1997) str. 7-27*
14. Posolica: Časopis Njemačke i univerzitetske biblioteke i Biblioteka i Bibliotekari u Bosni i Hercegovini u doba Austro-Ugarske. Sarajevo, NUR BiH, god. 2, broj 2 (1997) (tematski broj posvećen historiji štamparstva u BiH.
15. Muftićević, M., *Trudji 41. Gazi-Husein-begova biblioteka u Sarajevu, Sarajevo, GHR, 1982*
16. Adamović, Fadil, *Bosanskohercegovačka štampa (1918-1941), Sarajevo, Nezakonita unija prole, unija i novine BiH, br.1, 1993.*